

PROBĀCIJAS PROGRAMMU IETEKME UZ LIKUMPĀRKĀPĒJU UN SODA IZPILDES PROCESU

THE INFLUENCE OF PROBATION PROGRAMMES ON THE LAW OFFENDER AND ENFORCEMENT OF THE SENTENCE

Dagne Bondareva

Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija, e-pasts: dagne5@inbox.lv, +371 25459112,
Rēzekne, Latvija

Zinātniskais vadītājs: **Modris Marcinkevičs**, Mg.iur., docents

Abstract. *In the article, there is analysed motivating change of law offender after participation in probation programme. The programme of probation leaves a positive effect on those law offenders who have got inner motivation - to acquire new knowledge, skills and make change in their life. Whereas, the programmes of probation do not achieve their aim if the law offender has a negative external motivation - lacks confidence about the effectiveness of the programme considering it as a formal sanction. Therefore, overall it can be said that the programmes of probation are effective for motivated clients.*

The results and conclusions of the research can be used in completion and further development of the probation programmes.

Keywords: *law offender, motivation, probation programme.*

Ievads

Autore izvēlējās šo tematu, jo probācijas programmas uzskata par vienu no Valsts probācijas dienesta būtiskākajiem prakses elementiem, kā arī vienu no galvenajām Valsts probācijas dienesta funkcijām noziedzības novēršanas jomā. Probācijas programmas tiek īstenotas 28 teritoriālajās struktūrvienībās un to filiālēs. Atsevišķos TSV gada laikā realizē vairākas probācijas programmas grupā, bet dažos TSV dažādu iemeslu dēļ probācijas programmas gada laikā neīsteno vai īsteno tikai individuāli. Šādu faktu apliecina arī sniegtā statistika, likumpārkāpēju skaits, kuriem tika uzlikts vai noteikts pienākums piedalīties probācijas programmās, laika periodā, no 2012.-2015.gadam bija 3502 personas, no tām 2560 personas iesaistījās probācijas programmās, savukārt, probācijas programmās pabeigušo likumpārkāpēju skaits būtiski samazinājās - 2047 personas. Ņemot vērā to, ka probācijas programmas ir nozīmīgs sociālās uzvedības korekcijas instruments Valsts probācijas dienesta darbā, ar kura palīdzību uzraudzības periodā var panākt pozitīvas pārmaiņas likumpārkāpējā, tad šis rādītājs kopumā vērtējams kā zems. (Rozenova, Jakuševa u.c. 2015., 7-8.lpp.). Piedalīšanās probācijas programmās maina likumpārkāpēju uzvedību un līdz ar to arī integrēšanos sabiedrībā. Darbs, galvenokārt, ir balstīts uz Valsts probācijas dienesta praktiskiem pētījumiem un ārvalstu pieredzi probācijas programmu jomā. Pielietotās metodes: Aprakstošā metode - apkopot informāciju un veikt detalizētu izpēti; Analītiskā metode - veikt precīzu un skaidru valodas lietojumu; Datu apstrādes statistiskā metode - analizēt un sistematizēt pētījumā iegūtos rezultātus. Mērķis: Izpētīt likumpārkāpēju motivēšanas izmaiņu problēmu kopumu un rast priekšlikumus probācijas programmu kvalitatīvākai izpildei. Uzdevumi: 1. Noskaidrot, kādai ir jābūt likumpārkāpēja un lietas vadītāja sadarbībai, lai tiktu panākta likumpārkāpēja uzvedības korekcija; 2. Analizēt iemeslus, kuri kavē likumpārkāpēja motivāciju izmaiņām.

Likumpārkāpēja motivēšanas izmaiņas ir atkarīgas ne tikai no viņa paša, bet arī no probācijas programmas vadītāja jau pašā sākumā. Programmas vadītāja darbībai probācijas programmas laikā ir jābūt aktīvai, mērķtiecīgai, kā arī plānotai, turpretī, likumpārkāpējam ir jāizrāda velme iesaistīties, pauž autore.

Neziņa un neinformētība par probācijas programmu un grupas darbu, likumpārkāpējam rada piesardzību un pretestību tajā piedalīties. Katrs cilvēks, baidoties no sev nezināmā, ir nemotivēts līdzdarboties, apgūt informāciju un prasmes. Jāņem vērā, ka skolā daudziem likumpārkāpējiem ir bijusi negatīva mācīšanās pieredze, tādēļ ir svarīgi izskaidrot programmas apgūšanas atšķirības un iespējas, lai veicinātu pozitīvu attieksmi tajā piedalīties. Informējošo sarunu, lietas vadītājs veido lietišķā, pozitīvā gaisotnē, noskaņojot likumpārkāpēju uz atklātu

un aktīvu sadarbību. Sarunas gaitā lietas vadītājs deleģē atbildību par programmas piedāvāto iespēju izmantošanu un iespējamo rezultātu, lai sekmētu aktīvu piedalīšanos programmā un izmaiņu sasniegšanu likumpārkāpēja uzvedībā un funkcionēšanā. (*Valsts probācijas dienests, 2010., 90.lpp.*).

Praksē samērā bieži likumpārkāpēji ir nemotivēti un izrāda pretestību apmeklēt probācijas programmu, jo uzskata, ka viņiem nav problēmu. Pretošanos izmaiņām rada personības iekšējais konflikts, kuru izraisa vairāku problēmu pretrunas, kuras katra ir savā izmaiņu stadijā. Likumpārkāpējiem, nonākot probācijas dienestā, parasti ir vairākas aktuālas problēmas, piemēram, dusmas, atkarības, bezdarbs, sliktas attiecības u.c., kuras katra ir atšķirīgā izmaiņu stadijā. Likumpārkāpējiem var nebūt vai būt daļēja izpratne par personīgām problēmām. Nesaprotot, kāpēc nepieciešamas izmaiņas, viņiem nav interese un motivācija apmeklēt probācijas programmas. Pretestību izmaiņām raksturo atslēgvārdi. Uzmanīgi klausoties likumpārkāpēja izteikumus, iespējams atpazīt atslēgvārdus un noteikt, kurā izmaiņu stadijā atrodas likumpārkāpējs. (*Valsts probācijas dienests, 2010., 93.-94.lpp.*).

Autore uzskata, ka tie likumpārkāpēji, kuri nav motivēti izmaiņām, ietekmē arī pašu probācijas programmu vadītāju, proti, viņiem trūkst pārliecības un ir grūti noticēt, ka likumpārkāpējs spēs mainīties, līdz ar to programmas vadītājs izjūt negatīvas emocijas.

Pastāv piecas izmaiņu stadijas, pēc kurām var noteikt, kurā no tām atrodas likumpārkāpējs. Pirmā no stadijām ir nezināšana. Likumpārkāpējs uzskata, ka viņa uzvedība ir normāla, bet viņa dusmu uzliesmojumi, alkohola lietošana nav problēma. Atslēgvārdi: „*Man viss ir kārtībā*”. (*Valsts probācijas dienests, 2010., 94.lpp.*). Turklāt, Valsts probācijas dienesta praksē, veidojot probācijas programmu grupas, netiek noteikti un ņemti vērā tādi klientu individuālie raksturojumi kā problēmas apzināšanās, motivācija piedalīties programmā, sava noziedzīgā nodarījuma atzīšana vai neatzīšana un citi. Pētījumi parāda, ka probācijas programmas augsta riska klientiem, kuras ir paredzētas vairākām kriminogēnām vajadzībām, var nebūt efektīvas recidīva samazināšanai, ja netiek ievērots piemērotības princips, proti, ja probācijas programma nav pielāgota klientu individuālajām īpašībām un mācīšanas stilam. (*Nesovic, 2003., 89.p.*). Valsts probācijas dienesta Iekšējos noteikumus „*Uzraudzības un probācijas programmu īstenošanas kārtība*” nav noteikti iepriekš minētie klientu individuālie raksturojumi, kas, savukārt, palielina iespējamību izveidot klientu kriminogēnām vajadzībām neatbilstošas probācijas programmu grupas. (*Uzraudzības un probācijas programmu īstenošanas kārtība, 2012.*). Līdz ar to, nespēja pielāgot intervences stratēģijas klientu personīgiem raksturojumiem var būtiski mazināt probācijas programmu efektivitāti. (*Matthews, Hubbard, Latessa, 2001., 454.-472.p.*).

Tātad, likumpārkāpējs nespēj atzīt savas problēmas, jo uzskata, ka tādā gadījumā, viņš uzņemas vainu par savu izdarīto noziedzīgo nodarījumu. Viņš neapzinās izmaiņu nepieciešamību, jo nav sapratnes par to, kā šī problēma ietekmē viņa ikdienas darbību izpildi un citus cilvēkus. Tāpat, likumpārkāpējam nav sapratnes, ka citi cilvēki uzvedas citādāk nekā viņš. Līdz ar to ir nepieciešams pārceļt likumpārkāpēja piedalīšanos probācijas programmā un mēģināt paaugstināt likumpārkāpēja motivāciju izmaiņām, pauž autore.

Otrā stadija ir pārdomas. Likumpārkāpējs sāk domāt par iespējam sasniegt izmaiņas, šaubās un izsver par un pret motīvus. Likumpārkāpējs vēl iekšēji nav pieņēmis lēmumu pielikt pūles, lai sasniegtu izmaiņas, piemēram, mazināt dusmas vai vielu lietošanu u.c. Atslēgvārdi: „*Varbūt būtu labāk, ja es mazāk dusmos vai lietotu alkoholu, bet es nezinu, vai man tas izdosies*”. (*Valsts probācijas dienests, 2010., 94.-95.lpp.*). Autore uzskata, ka probācijas programmu vadītājam ir jāinformē likumpārkāpējs par problēmu un tās ietekmi gan uz viņu, gan uz līdzcilvēkiem, gan uz visu sabiedrību kopumā, tas, savukārt, var mazināt likumpārkāpēja nepakļaušanos izmaiņām un motivēt iesaistīties probācijas programmā. Programmas vadītājam ar likumpārkāpēju ir jāizrunā iemesli, kuri kavē problēmas risināšanu.

Trešā stadija, kura ir minēta „*Piecu stadiju izmaiņu modelī*” ir sagatavošanās. Likumpārkāpējs pieņem lēmumu mainīties, jo saprot, ka tas nesīs pozitīvas izmaiņas viņa dzīvē, un plāno veikt konkrētas darbības. Atslēgvārdi: „*Labi, es apmeklēšu programmu, varbūt mazāk lietošu alkoholu, mazāk dusmos, centīšos nepārkāpt likumu*”. (*Valsts probācijas dienests,*

2010., 95.lpp.). Trešā stadija atspoguļo likumpārkāpēja motivāciju piedalīties probācijas programmā, līdz ar to viņam parādās vēlēšanās sasniegt pārmaiņas savā dzīvē. Tādā gadījumā, likumpārkāpēju ir nepieciešams iesaistīt grupā un viņā izraisīt interesi par probācijas programmu, pauž autore.

Ceturkā stadija, kura ietilpst „Piecu stadiju izmaiņu modelī” ir darbība. Likumpārkāpējs veic konkrētas darbības, lai sasniegtu izmaiņas. Notiek izmaiņas uzraudzības plānā nosprausto uzdevumu un mērķu sasniegšanā. Likumpārkāpējs ir daļēji iepazinies ar programmas materiāliem un cenšas izmēģināt atsevišķas iemācītas tehnikas dzīvē. Iespējams, ka viņš ir sasniedzis pirmos nelielos rezultātus, tomēr praksē bieži neizdodas pielietot grupā mācītos paņēmienus, kas vēlāk likumpārkāpējā rada neapmierinātības sajūtu. Atslēgvārdi: „*Jūsu mācītās metodes dzīvē neder*”. (Valsts probācijas dienests, 2010., 95.lpp.). Autoresprāt, likumpārkāpējam ir jāizskaidro tas, ka mainīties un sasniegt pozitīvas izmaiņas ir diezgan sarežģīts un laikietilpīgs process. Iespējams dzīvē nedarbojas probācijas programmā apgūtie paņēmieni, proti, likumpārkāpējs tos nav pareizi uztvēris un sapratis. Programmu vadītājiem nepieciešams uzslavēt probācijas programmā iesaistītos par mēģinājumu pielietot apgūtos paņēmienus dzīvē, pēc tam kopīgi veicot savstarpēju viedokļu apmaiņu, par to, kas ietekmēja to neefektivitāti.

Pēdējā no piecām stadijām ir izmaiņu saglabāšana. Likumpārkāpējam, samazinoties dusmu līmenim, paaugstinās paškontrolē, kas attīsta tādas pieaugušu cilvēku raksturojumus kā patstāvību un spēju tikt galā ar dzīves grūtībām. Atslēgvārdi: „*Nebija tik slikti, šis tas no programmas noderēs*”. (Valsts probācijas dienests, 2010., 95.lpp.). Autore uzskata, ka šajā posmā ir nepieciešams veicināt likumpārkāpēja izturēšanās un kontroles dotības, nostiprināt iegūtās zināšanas un prasmes saskarē ar probācijas programmas vadītāju.

Motivēt probācijas klientu aktīvi līdzdarboties konkrētajā probācijas programmā nozīmē radīt probācijas klientam motivāciju apmeklēt probācijas programmu, jo tā viņam ir personīgi nepieciešama. Motivēt apmeklēt programmu nozīmē informēt, pamatot un izskaidrot probācijas klientam iemeslus, kāpēc viņam tā ir nepieciešama un kā viņa attieksme var būtiski ietekmēt programmas apgūšanu un tās lietderību sev. Probācijas klients ir jāinformē par viņa domāšanas, uzskatu un attieksmes saistību ar uzvedības problēmām, ikdienas funkcionēšanas grūtībām, iepriekšējā nozieguma izdarīšanu un jauna noziedzīga nodarījuma izdarīšanas risku. Izprotot savas dzīves notikumu un uzvedības saistību ar domāšanu, uzskatiem un attieksmi un zinot par programmas piedāvātajām iespējām, probācijas klients būs vairāk motivēts sasniegt izmaiņas. (Valsts probācijas dienests, 2010., 97.lpp.).

Autoresprāt, likumpārkāpēja (klienta) lietas vadītāja darbībai probācijas programmas īstenošanas laikā ir diezgan būtiska nozīme. Lietas vadītājam ir jāatbalsta un jāveicina programmas īstenošana, tādā veidā, kontrolējot un motivējot likumpārkāpēju pozitīvām izmaiņām, lai viņš sekmīgi varētu iesaistīties programmā un netiktu no tās izslēgts, kā arī lietas vadītājam ir jāsadarbojas ar programmu vadītājiem problēmjautājumu risināšanā.

Nodrošinot programmas īstenošanu likumpārkāpējam, lietas vadītājs ar probācijas programmu vadītāju pārrunā to, kāda ir likumpārkāpēja uzvedība, sekmes un attieksme programmas laikā. Lietas vadītājs likumpārkāpēju motivē līdzdarboties programmā, pārrunā programmā apgūto un paslavē par sasniegumiem. Pozitīva probācijas prakse paredz, ka visā probācijas programmas īstenošanas procesā, lietas vadītājs motivē likumpārkāpēju piedalīties katrā nodarbībā. (Orlovska, 2016., 23.lpp.).

Lielā mērā daudz kas ir atkarīgs no likumpārkāpēja un lietas vadītāja savstarpējām attiecībām un to mijiedarbību. Pozitīvā gadījumā, te varētu minēt konsolidāciju, respektīvi, virzību uz uzdevumu veikšanu un noteiktu mērķu sasniegšanu. Tāpat arī emocionālo identifikāciju jeb psiholoģisku virzību, kas izpaužas kā lietas vadītāja un likumpārkāpēja motivācija kopīgai darbībai, pauž autore. Tomēr, ņemot vērā pētījumos iegūto informāciju par lietas vadītāju nostāju attiecībā uz probācijas programmām, tad tā varbūt pavisam pretēja augstāk minētajam.

Pētījumā „*Probācijas klientu lietu vadītāju priekšstati un attieksme pret probācijas programmām*”, tika analizētas un apkopotas lietu vadītāju atbildes uz jautājumu – kādi ir lietu

vadītāju priekšstati par probācijas programmām. Atbildes sniegšanā piedalījās 123 lietu vadītāji vecumā no 24 līdz 60 gadiem. Lielākā daļa lietu vadītāju uzskata, ka probācijas programmas var būt efektīvas tikai tad, ja likumpārkāpējs ir iekšēji motivēts tajās piedalīties (79%). (Zavackis, 2016., 10.lpp.).

Savukārt, izpētes ziņojumā „Par probācijas programmu *“Cienpilnu attiecību veidošana”*, *“Emociju menedžments”* un *“Vielu lietošanas menedžments”* novērtējumu”, tika apkopoti faktori, kas traucē kvalitatīvi vadīt probācijas programmas. Viena no atbildēm, ko uzskata par probācijas programmu vadīšanas šķērslī probācijas programmu vadītāju skatījumā ir grūtības strādāt ar nemotivētu likumpārkāpēju (50.9%). Atbildes sniegšanā piedalījās 87 lietu vadītāji. (Lubenko, 2014., 49.lpp.).

Tāpat arī pētījumā „*Probācijas klientu dalības sociālās uzvedības korekcijas programmās saistība ar noziedzīgā nodarījuma recidīvu*”, viens no faktoriem, kas traucē vadītājurāt kvalitatīvi vadīt programmas ir, tieši, nemotivēti likumpārkāpēji. (Orlovska, 2016., 21.lpp.).

Grupas vai likumpārkāpēja uzvedībai ir liela nozīme, jāpatur prātā arī fakts, ka programmas vadītāja iemaņām var nebūt tiešu seku. Grupa var būt ļoti aizņemta un motivēta, neraugoties uz vājām programmas vadītāja spējām izmantot motivācijas prasmes, vai otrādi - vadītāji var būt ļoti prasmīgi, bet grupa ļoti sarežģīta un neatsaucīga. (Lapiņa, 2011., 8.lpp.).

Autoresprāt, būtu nepieciešams nodrošināt apmācības, kas attīsta probācijas programmu vadītāju prasmes un zināšanas par likumpārkāpēju motivēšanu. Iespējams, ka pašiem probācijas programmu vadītājiem vai lietas vadītājiem ir motivācijas trūkums panākt pozitīvas izmaiņas likumpārkāpējā. Piemēram, dominē tādi faktori kā pārslogotība, līdz ar to probācijas programmu vadītājiem un lietas vadītājiem trūkst motivācijas veltīt papildus laiku jautājumiem, kas saistīti ar likumpārkāpēja motivēšanu izmaiņām. Likumpārkāpēju bieži nodarbību kavējumi rada regresu, proti, pozitīvo izmaiņu zaudēšanu pārmaiņu procesā. Vadītāju nepietiekama sagatavotība liecina par teorētisko un praktisko zināšanu trūkumu, kas traucē kvalitatīvi īstenot grupas nodarbības, piemēram, pietrūkst izglītojošo semināru, psiholoģiskās sagatavošanās, dažādu paņēmieni apguves, ko paši probācijas programmu vadītāji ir spiesti apgūt patstāvīgi.

Šādu faktu apliecina arī ārvalstu pieredze – starp probācijas programmu vadītājiem ir cilvēki, kuriem ir zema motivācija un kuri vēlētos programmas vadīt retāk vai vispār atteikties no programmu vadīšanas. (Dowden, Andrews, 2014., 203.-214.p.).

Faktors, kāpēc programmu vadītāji vēlas programmas vadīt retāk vai vispār atteikties no programmu vadīšanas ir pārāk īss apmācību laika sprīdis, lai darbinieki apgūtu probācijas vadītāja darbam nepieciešamās kompetences, it īpaši ņemot vērā darbinieku atšķirīgās profesionālās pieredzes un pamatizglītības jomas. (Lubenko, 2014., 92.lpp.).

Secinājumi un priekšlikumi

Visbūtiskākais probācijas programmu efektivitātes nosacījums ir likumpārkāpēju motivācija. Ņemot vērā „Piecu stadiju izmaiņu modeļa” pirmo stadiju, grūtības likumpārkāpēju iesaistīt programmā sagādā jau pašā sākumā, kas, vienlaicīgi, mazina arī iespēju ievērot piemērotības principu par motivētu likumpārkāpēju iesaisti. Pārsvārā likumpārkāpēji nav motivēti iesaistīties programmā, uzskatot to par formālu sankciju. Likumpārkāpējs programmā ir jāiekļauj pēc iespējas ātrāk, kas pēc tam, lietas vadītājam nesniedz iespēju veltīt pietiekamu laiku likumpārkāpēja motivēšanai.

Autore piedāvā pievērst padziļinātu uzmanību likumpārkāpēju motivācijai piedalīties probācijas programmās, izstrādājot kritērijus, kuri atbilstu likumpārkāpēju raksturīgo īpašību, pazīmju kopumam, arī vērtējumam. Piemēram, izdalot sekojošus nosacījumus: vāji attīstīts intelekta un verbālo spēju līmenis; zems pašvērtējums, vāja motivācija, sociālās prasmes, stress, garīgās attīstības traucējumi; likumpārkāpēja dzimums, vecums, tautība, kā arī ģimenes locekļu raksturojums par likumpārkāpēju. Autore piedāvā papildināt Valsts probācijas dienesta 2012.gada 26.jūlija Iekšējo noteikumu Nr.9005-5/8 ”Uzraudzības un probācijas programmu īstenošanas kārtība” 31.punktu, tajā ietverot klientu raksturojošus demogrāfiskos faktoros.

Programmas vadītāju izraudzīšanās praktiski nenotiek, esošie dienesta darbinieki, kuri strādā ar likumpārkāpējiem, var uzsākt vadīt programmas uzreiz pabeidzot apmācības. Lai kļūtu par kādas konkrētas probācijas programmas vadītāju, netiek izvirzīti nekādi konkrēti kritēriji, kas raksturotu potenciālā programmas vadītāja personības iezīmes, profesionālo pieredzi pirms pieteikšanās uz probācijas programmas vadītāja amatu, kā arī iegūtā izglītība.

Autore piedāvā pievērst uzmanību probācijas programmu vadītāju atlasei, izstrādājot priekšnoteikumus, Valsts probācijas dienesta 2008.gada 1.aprīļa Iekšējos noteikumos Nr.9005-5.1/2 "Kārtība, kādā Valsts probācijas dienesta amatpersonas nodrošina probācijas programmu īstenošanu". Tomēr, izvirzot nosacījumus, programmu vadītāju atlasei, ir jānodrošina arī nepieciešamais atbalsts.

Izmantotā literatūra un avoti

1. *Kārtība, kādā Valsts probācijas dienesta amatpersonas nodrošina probācijas programmu īstenošanu.* Nr.9005-5.1/2; 01.04.2008., VPD.
2. *Uzraudzības un probācijas programmu īstenošanas kārtība.* Nr.9005-5/8; 26.07.2012., VPD.
3. DOWDEN, C., ANDREWS, D. A. The Importance of Staff Practice in Delivering Effective Correctional Treatment: A Meta Analytic Review of Core Correctional Practice. [online] *International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology*. 2014. 293 p. [cited 03.05.2017.]. Available from Internet: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov> (Valsts probācijas dienesta tulkojums)
4. LAPINA, K. u.c. *Probācijas programmu īstenošanas kvalitātes paaugstināšana. Probācijas programmu kvalitātes novērtēšanas metodoloģija.* Rīga: Valsts probācijas dienests, 2011. 8.lpp.
5. ĻUBENKO, J. u.c. *Par probācijas programmu "Cienpilnu attiecību veidošana", "Emociju menedžments" un "Vielu lietošanas menedžments" novērtējumu.* Rīga: Valsts probācijas dienests, 2014. 97 lpp.
6. MATTHEWS, B., HUBBARD, D.J., LATESSA, E. *Using evaluability assessment to improve correctional programming.* The Prison Journal, 2001. 512 p. (Valsts probācijas dienesta tulkojums)
7. NESOVIC, A. *Psychometric evaluation of the Correctional Program Assessment inventory.* Canada: Ontario, Carleton University, 2003. 121 p. (Valsts probācijas dienesta tulkojums)
8. ORLOVSKA, M. *Probācijas klientu dalības sociālās uzvedības korekcijas programmās saistība ar noziedzīgā nodarījuma recidīvu.* Rīga: Valsts probācijas dienests, 2016. 116 lpp. Npublicēts.
9. *Probācijas programmu īstenošanas rokasgrāmata: metodiski informatīvs materiālu krājums.* Rīga: Valsts probācijas dienests, 2010. 262 lpp. Npublicēts.
10. ZAVACKIS, A. u.c. *Probācijas klientu lietu vadītāju priekšstati un attieksme pret probācijas programmām.* Rīga: Valsts probācijas dienests, 2016. 61 lpp. Npublicēts.

Summary

One of the influencing conditions of the probation programmes' implementation should be aspiration of case supervisor and probation programmes' supervisors to motivate and support the law offender in participating in the probation programmes. However, considering the above mentioned, it can be said that the motivation of the law offenders' participation in the probation programmes has not been constantly carried out. The scientific researches in the field of the probation programmes confirm the fact that the probation programmes can be effective only when the law offender is internally motivated to participate in. The activity of case's supervisor of probation programme has quite significant meaning. The case supervisor has to support and encourage the implementation of the programme, thus controlling and motivating the law offender for positive changes in order to participate in the programme successfully and not to be deducted from it. However, if among the supervisors of the probation programmes are people who have low motivation and who want to lead the programme less frequently or refuse to lead it at all, it can be concluded that the correction of the law offender's behaviour does not depend only on himself. Therefore, the essential problems has been stated due to that the implementation of effective probation programmes has been delayed, including also motivation of the law offender for changes.